

Linum

Hösten 2008

Information från
SKÅNELIN.

Linseminarium 2008 i Dädesjö

Knutar av lintråd

Att knyta lintråd är en gammal konst spridd över hela världen.

Årets seminarium handlar om olika former av linknytning och i programmet finns flera kunniga personer som visar olika tekniker och möjligheter.

Program. Bl. a

Marianne Söderberg; makramé. Smycken och skärp. Fiskeknutar: Nät och kassar

Mari – Anne Pettersson; Filéknuten: takduk, dukar och spetsar
Ingalill Jakobsson; Stickmaskinens möjligheter med lingarn

Tid: 4 okt. mellan kl. 10.00 – 16.00

Plats: Dädesjö hembygdsgrd (ca 2,5 mil nordost om Växjö)

Avgift: 250 kr inkl. kaffe, lunch

Anmälan senast 27 sept. 2008 till

Gunilla Wallin 0474 – 350 10

E – post: gunilla.wallin@uppvidinge.mail.telia.com

Arrangör: Dädesjö lin

Vill du åka med från Sydöstra Skåne så kontakta
Kristina Schlyter 0411 –208 84

Linums redaktion:

Redaktör: Kristina Schlyter e - post:

K.schlyter@bredband.net

krs@utb.simrishamn.se

Ansvarig utgivare: Karin Persson.

För de som inte har möjlighet att skicka manuskripten via e - post kan skicka
dessa till

Karin Persson, Strövågen 195, 291 95 Färlöv

Information om årsmötet

Årsmötet hade även i år förlagts till Källhaga i Hörby. Ett 20 - tal medlemmar hade samlats lördagsförmiddagen den 1 mars.

2007 hade beslutats om ändrade stadgar och nu blev dessa konfirmerade, vilket resulterade i att antalet styrelseledamöter minskades med två ledamöter och ersättarna med en ledamot.

Karin Persson, Norra Strö fick förtroendet att vara ordförande ytterligare ett år. Till vice ordförande nyvaldes Helen Christenson, Västra Torup. Som sekreterare omvaldes IngBritt Truedsson, Bjuv. Kristina Schlyter, Borrbj omvaldes till kassör, samt Jan Lindberg, Billeberga, utan särskilt uppdrag. Till ersättare valdes Maria Herneke Valter, Lyngby, Genarp och Elsa Persson, Kvistalånga, Hässleholm.

Det informerades om den förestående flytten från centrala Svalöv till Knutstorp. Till revisorer valdes Jan - Gregor Persson, Kävlinge och Sven - Erik Olsson, Sjöbo och som ersättare Inga - Britt Persson, Sjöbo.

Till sammankallande i valberedningen valdes Ewa Eskilsson, Häljarp, Ruth Olsson, Sjöbo och Ulla Jönsson, Trelleborg.

Ina Nilsson med medhjälpare stod för en riklig och smakfull förplägnad. Vi framför ett varmt tack.

Underhållningen för dagen bestod i att jag berättade om hur det var att bo hos indianer i Guatemala.

De avgående styrelseledamöterna Birgit Bonthron, Inga - Britt Persson, samt avgående revisorn Stig Jönsson avtackades med

blommor. Gunnar Nilsson Gunnarshög, Hammenhög var inte närvarande, men vi framför ett tack även till honom.

Karin Persson

Spinnegille i hembygdsparken Hässleholm.

En lördag i maj när naturen visade sin skiraste grönska samlades en grupp glada och morgonpigga damer till spinnegille i parken.

Hembygdsparken upptogs för länge sedan av ljunbuskar och sankmarker. Omgestaltningen togs sin början omkring 1929.

En långsträckt rullstensås utgör ryggraden för hela parken.

Ett flertal äldre byggnader som är placerade i parken kommer från olika håll i Göinge och påminner om det förflutna

I byggnaderna finns det bevarade gamla verktyg och redskap från olika hantverkare.

Förhistoriska gravmonument finns i parken,likaså en stendös,gånggrift, hällkista och domarring

På slutningen vid museibyggnaden står skulptören Axel Ebbes bekanta staty "Snapphanen" och blickar ned på besökarna.Den invigdes 1934 och påminner om en orolig tid i Göinges historia

Ett flertal besökare kom tittade och visade intresse för bråkning, skäktning, häckling och att spinna.

Särskilt äldre människor har ofta kommentaren "det kommer jag ihåg från min barndom"

Vi hade också ordnat en utställning
Från frö till garn och färdig produkt.

Väl mött på nästa spinnegille på Knutstorp 2009

Elsa Persson.

Möllernas dag Kronetorps Mölla

Så var det ännu en gång dags för en ny Möllernas Dag vid Kronetorps Mölla. Vädret såg lite nyckfyllt ut med regntunga moln som fyllde himlen. Men som vanligt så hade vi tur att regnet passerade innan det var dags för öppnandet. Ruth, Inga-Britt och Birgit kom från Sjöbo med alla redskapen och på plats väntade Kristina och Birgit B. Efter att i så många år ha visat upp oss så skulle man kunna tro att intresset för linberedning skulle ha avtagit. Men varje år så är det nya personer som blir nyfikna på detta gamla hantverk. Det tycker jag är positivt och roligt för då visar det att vi för fram en god sak i dagens samhälle.

Vid pennan Birgit

10 augusti 2008 Hembygdsgdag, V Torups Hembygdsgförening i Hem- bygdsgården i L Tockarp

Hembygdsgdagen i L Tockarp kantas av hantverkare, musikanter och kaffe med hembakta kakor och trots ett tunt, vått regn hittade besökarna hit.

I ett av uthusen där hembygdsgföreningen redan hade utställning av linredskap "dukade" jag fram mitt material av broschyrer, böcker och lin i olika stadier av beredning.

Att berätta om ett gammalt genuint hantverk i denna miljö gav både mig och besökarna den riktiga känslan av hur det en gång kunde ha utformat sig.

Att ha visning varje hel- och halvtimme är en form som jag kommer att använda mig av oftare, besökarna kunde i lugn och ro ställa frågor och vi delade med oss av våra erfarenheter, vilket var positivt och uppskattades.

Naturligvis berättade jag om föreningen Skånelin och Knutstorp och när en representant från hembygdsgföreningen i V Torup frågade om de fick komma och besöka oss, för de letade efter resmål till sina medlemmar, såg jag det som ett gott betyg. Men eftersom vi inte är riktigt färdiga med vårt museum så bestämde vi att vi skulle hålla kontakten. Dagen slutade med att vi underhållare och utställare fick var sin röd ros.

Helén Christensson

Till medlemmarna i Skånelin. en Rapport från styrelsen

Hoppas att ni haft en skön och avkopplande sommar.

Det har hänt en hel del sedan vi träffades på årsmötet. Vi hade sagt upp lokalen i Svalöv och hoppades att vi kunde lämna den innan den fastställda tiden som gällde enligt kontraktet. Det gick bra, nya hyresgäster var redo att flytta in, så vi behövde inte betala hyra för mer än de tre första månaderna.

Kontrakt har upprättats med Henrik Wachtmeister, på Knutstorp och årshyran har minskat med mer än hälften. Vi började med att städa i Knutstorp där väggar och golv fick sig en rejäl omgång av borstarna, både med och utan skurvatten.

Flyttdagen var en strålande marsdag. Jan Lindberg hade ordnat kranbil, som tog skäktturbinen till Knutstorp. Jan - Gregor kom med traktor och två vagnar, som vi med förenade krafter hjälptes åt att lasta med grejor. Ett varmt tack.

Vi städade ut allt skit, i Svalöv, som vi samlade i soppåsar

Äkta hälften till ordf. stod på lastaren och tog ner skylten

I Knutstorp har vi målat i den delen, som är tänkt som museum – svagt gult – som går ihop med linets färg

Två sponsorer har hjälpt oss. Mats Nilsson från Torrlösa, genom att skänka oss flytspackel, samt stryka ut detsamma. Ekblads Måleri i Svalöv kommer att lägga, de av föreningen inköpta, klinkerstenen på golvet. Ett varmt tack

Maskinerna har ännu inte blivit inkopplade. Men det är på gång

Det blir inget öppet hus i höst som vi annars brukar ha. Vi hinner helt enkelt inte. Vi hoppas att ni har overseende med det.

Vad behöver vi?

Pengar behöver vi, alla bidrag är välkomna, så om ni har en liten slant över och som ni kan undvara, så tar vi tacksamt emot. Era namn kommer att sättas upp på en fin skylt är det tänkt.

Vi har rotat i bidragdjungeln, den är stor, och kollosalt tidsödande att hantera.

Vi sökte bidrag hos Färs & Frosta sparbanksstiftelse men fick avslag. Vi söker nu i höst igen.

Vi har varit i kontakt med statens kulturråd, deras bidragsformer har blivit ändrade, men de gav en del förslag.

Nu i början på september lämnade vi in en ansökan om bidrag hos Crafoordska stiftelsen. Vi får se hur det går.

Vi hade ut tidningen HD, för att visa materialet. De var väl pålästa efter att ha läst vår hemsida.

Det blev reaktion direkt. Redan kl. 8 på morgonen dagen efter artikelns införande, ringde en person från Kågeröd, som gav oss tips hur vi skulle göra för att få pengar och tack vare artikeln fick vi vetskap om de långt framskridna planerna på att bilda ett leaderområde. (se längre ner).

Det första vi gjorde när vi fått Henryk Zienkiewicz material av Svalöf Weibull var att kontakta regionmuseet i Kristianstad. Maria Jehander - Andersson kommer att ge oss råd och anvisningar hur vi skall göra. Det är kostnadsfritt. Vi har varit i kontakt med en utställningsformgivare, som har kommit med kostnadsberäkningar.

Vi har i alla år sökt bidrag av Svalövs kommun. De tar väldigt god tid på sig för att göra ut -betalningarna.

Jan Lindberg var på kommun -kontoret för ett samtal, ett önskemål från kommunens sida.

Leaderprojektet.

En kort sammanfattning.

Leader är en fransk förkortning, som betyder - *utvecklingsområde, allianser mellan olika aktörer för utveckling av landsbygdens ekonomi.* - Här finns stora möjligheter att erhålla ekonomiskt bidrag, och man kommer att göra en värdering av bl. a. det ideella arbetet. Det är EU- baserat och i Tyskland har det slagit väl ut.

I det geografiska området får inte bo över 100 000 invånare. Det tänkta leaderområdet, som kommer att beröra oss har fått arbetsnamnet Norra Skåne Nordväst, och omfattar kommunerna Båstad, Örkelljunga, Ängelholms, Klippans, Bjuvs och Åstorps kommuner, samt Kågeröd -Röstånga församling i Svalövs kommun.

Meningen är att det skall vara en samverkan mellan ideella föreningar, näringsliv och offentliga sektorn i området, men det skall även vara gränsöverskridande.

Sedan hösten 2007 har en styrgrupp

gjort en förstudie av området där man bl. a. har analyserat näringslivet, andelen allmansrättslig mark och föreningsaktiviteter. Det sista berör ju oss.

Styrgruppen hade även utsett en valberedning. Den 25 augusti träffades kommuner, näringsliv och föreningar samman, i Munka - Ljungby, och det beslöts att bilda ett leaderområde. Vi i Skånelin var representerade där.

Ansökan om att bilda ett leader - område skall ansökas hos länsstyrelsen. En interimsstyrelse valdes bestående av 22 personer, där en tredjedel bestod av näringsliv, den andra tredjedelen av offentliga sektorn och den sista tredjedelen av ideella sektorn.

Marie Irbliadh från Kågeröd, kom med i interimsstyrelsen, även ordföranden i företagarföreningen i Kågeröd var representerad på detta möte. Vi tog kontakt med dessa båda representanter. - Kontakter är viktigt och det gäller att både synas och höras. -

Under hösten kommer man att kalla till årsmöte. Föreningen är ideell. En Lokal Aktionsgrupp (LAG) kommer att besluta om vilka projekt som skall beviljas bidrag och ekonomiskt stöd. Det är tänkt att verksamheten skall komma i gång i början på 2009. Här kommer säkert den offentliga sektorn att bidra, och det är tänkt att ett kontor skall inrättas för att hjälpa och stödja alla aktörer, och där samordningen är viktig. Det är här som det gäller att vara på hugget.

Det viktigt att alla som är ute och demonstrerar linberedning på olika platser, verkligen anmäler det till styrelsen, så fort någon frågar om vår medverkan. Det kommer både Skånelin och inte minst ni som demonstrerar ha stor nytta av.

31 augusti 2008 Hembygdens Dag i Hembygdsparken, Hässleholm, Västra Göinge Hembygdsförening

Det var en solig sensommardag och en del besökare satt redan i Parkcaféet och väntade en god stund innan arrangemanget startade. I Skräddarhuset hade Elsa Persson, Karin Persson och jag tagit fram material som visade både linberedning och färdiga produkter. Bilder om gångna tiders linberedning i Kärråkras linberedningsfabrik från tidigt 1900-tal och pedagogiska bilder om linberedning. Det var meningen att Elsa skulle spinna men med ett avslitet ledband i tummen gick inte det. Under hela dagen kom en jämn ström av både unga och äldre besökare som lyssnade, berättade, ställde frågor och köpte slut på våra lottor. Vi blev väl omhändertagna och arrangörerna kom och tittade till oss då och då. Fast det var fullt upp så ordnade vi så att även vi kunde gå en runda i Hembygdsparken och ta del av de olika arrangemangen.

Helén Christensson

Linnet Henryk

I Norges linförenings tidskrift kunde jag läsa om linsorten Henryk, och deras odlingsförsök. Jag kontaktade via E-post föreningen och Ann Holen ringde och berättade om deras odlingsförsök. Allt vad hon sa förstod jag inte, men det hela resulterade i att hon skickade några gram linfrö, som jag sådde i krukor den 2 juni. Det är tur att man har tillgång till vatten, annars hade det inte blivit något av. Det frö som jag skall skörda i början på oktober skall jag så till nästa år, så att mängden frö kan bli så stor att jag så småningom kan dela med mig,

Karin Persson

Demonstration av en linbasta i Svensköp

I senare delen av juli hade jag blivit inbjuden till Svensköp för att demonstrera linberedning vid deras linbasta och

brydestua och berätta om hur en linbasta fungerar. Det var ca 60 personer som kom. Där var även ungdomar med, och när jag häcklade linet sa killen till sin syster, "det kan du ha till löshår", syskon-gnabb!

Vad är en linbasta? Jo, den liknar en jordkällare, uppbyggd i en backe, men där finns en eldstad, som är uppbyggd av stenar och lera, och i denna ugn eldar man. När elden slocknat och hettan i ugnens stenar var kvar placerade man linet i linbastan för att torka. Ugnen kallas för galten. Röken går ut genom rökålet som är beläget i bortersta delen av linbastan. Strax utanför linbastan var brydestuan placerad, Ett hus försett med halmtak men utan gavel, man hade endast dagsljuset att lita till. Där bråkades och skäckades linet. Alla i byn hjälptes åt.

Linbastan/brydestuan var placerade en bit utanför byn, med tanke på brandrisken. Därför finns endast linbastan kvar, medan brydestuan som regel har gått upp i rök.

Karin Persson

Blommande lin

Maskinsryckt lin

Historia och linberedning

Vi är flera stycken, som har varit ute på olika platser och demonstrerat linberedning i sommar. Vi återkommer till en del av dessa platser år efter år. En sådan plats är Västanå i Näsrum i Skånes nordöstra del.

Lite variation brukar det ju alltid vara, men vad jag tänker på är bygden och dess historia, en liten del i alla fall.

Energien är ju ett högaktuellt ämne, och det var den på 1960 och 70 – talet också. Eftersom Näsrum ligger vid Ivösjöns sluttningar med höga berg, (efter skånska mått mätt) och djupa dalar, så kunde man läsa i tidningen att det var stora planer, att på Västanåberget skulle byggas en vattenreservoar för ett kraftverk som skulle ligga vid kanten av Ivösjön. På dagen skulle vattnet släppas ner till kraftverket, när det var stor energiåtgång, och på natten skulle det pumpas upp till vattenreservoaren igen. Protesterna uteblev inte, och som väl var blev det inget utav det hela.

Blistorp är en av byarna i Näsrum. En handelsman i Kristianstad vid namn Valentin Textorius fick för sig att han skulle ha en värdig begravningsplats, så han lät uppföra ett kapell i denna by 1807 och här inne i kapellet står han och hans hustru Dorothea Witts kistor bevarade för all framtid.

En annan by är Klagstorp. Där som för övrigt i Näsrum var det många småjordbruk. Där är mycket stenrikt. Så många stengårdsgårdar som där är har jag nog aldrig sett. Och ändå är marken full av sten. Här bodde Jonas Jonsson och hans hustru Anna i slutet på 1800 – talet och i början på 1900 – talet. I sjön fanns i alla fall fisk. Så det inte jorden kunde ge, tog man ur sjön. Jonas tyckte om att fiska. Någon gång på 1880- talet, gillrade han sin homma med en död spädgris, och lade ut homman vid Holjeåns mynning. När han skulle vittja homman hade en stor mal hamnat i den. Malen var 3, 10 meter lång och vägde betydligt över hundra kilo. Hur Jonas fick upp denna jättesten, förmåler inte historien, men han fick säkert hjälp. Det visade sig att denna mal var den tredje i storlek av malar som fångats i Sverige.

Det gällde ju att få in pengar till försörjningen, så malen placerades i en häckvagn och kördes ner till byn i Näsrum, där den visades upp för allmänheten för det facila priset av 10 öre per person. Efter det kallades Jonas för "Jonas mal-fiskare".

Jonas var en hejare på att äta abborre, han stoppade in den stekta abborren i ena mungipan och ut kom fiskbenen ur den andra.

Jonas gillade inte sin blivande måg, som dottern hade valt. När det var tid för lysning, gick Jonas till prästen med en stor gädda för att muta prästen, för att förhindra lysningen och giftermålet. Det gick inte prästen med på, så ungdomarna fick varandra i alla fall. Äktenskapet varade inte länge. Paret fick tre barn inom loppet av två år. De två var födda på samma år, en i början och en i slutet. Jonas dotter dog lite efter sista barnets födelse. Jonas dog 1920.

Lokalt odlad mat och dryck blir allt mer populärt.

När man vill släcka törsten med ett glas öl tänker man kanske inte på, att i denna brygd ingår humle.

I Näsrum odlas humle, som sedan bryggs i Uppsala och på halvlitersflaskorna står det Näsrumaöl, och som är det enda helt igenom svenska öl som går att köpa i butik

I början på 1900 – talet hade Mauritz Paulin varit i Sydtyskland och lärt hur humleodling och torkning av humlen gick till. Någon gång i början på 1920 – talet bildades en förening som drev humletorkan. – En speciell byggnad för torkning av humlekottarna.-

Det var ett bra komplement till den övriga odlingen, och över ett 80 – tal odlare i trakten runt Näsrum odlade humle, vilket utgjorde ett par procent av hela Sveriges totala behov av humle.

Som barn hade jag förmånen att besöka humletorkan när den var i gång. Vad gäller hanteringen av humlet så minns jag inte någonting, men däremot den stora öltunnan i vars håll flaggstången var fäst

Humlet växer på störrar som är 5 till 6 meter höga, och som tas ner när de gyllengula humlekottarna skall plockas. Det är endast obefruktade honkottar som kan användas. Inom fyra timmar efter plockningen måste humlekottarna torkas och som tar ungefär 5 timmar. Till en liter öl går det åt 10 till 12 kottar och så vatten, jäst och malt Tysk humleodling konkurrerade ut den svenska humlodlingen som upphörde 1959, humlestörarna revs och humletorkan stod tom och öde.

1990 var humletorkan till salu och en förening bildades och några damer tyckte man skulle ha någon verksamhet där, och humleodlingen återuppstod, men inte bara det, utan numera bedrivs det vandrarhem och så kan man ta sig en kopp kaffe eller ett glas Näsumaöl.

Vid månadsskiftet augusti - september är det kottplockning, som har blivit en turistattraktion, där var och en som är hågad kan hjälpa till. Humletorkan ligger på en sluttning och nedanför breder Näsumsdalen ut sig - en betagande utsikt - som man kan njuta av med en kopp kaffe eller plocka humlekottar.

Karin Persson

Skånelin syntes också på SYMÄSSAN i MALMÖ

Stort tack till alla våra medlemmar som sprider kunskap om lin!

LINFILMEN

som visades på jubileet finns till uthyrning
Lånekostnad 200 kr varav 150 kr är
dispositionsavgift som återfås vid returne-
randet
av filmen.

Filmen finns både som VHS eller DVD
Låna den hos Karin Persson
Ring 044-740 36 eller 070-311 30 74

Normandie och Lin

Nytt försök med utresa 3 augusti
2009 för resan till Normandie med
Hagestad Touring och Skånelin.

Program kommer senare!

Intresserad?

Tag kontakt med Birgit Bonthron
E-postadress: gulmaran@sjobo.nu

Ni hittar vår hemsida på
INTERNET!
www.skanelin.se

Här finns aktuell information och bil-
der från våra aktiviteter-

Vill du skicka e-post till någon i sty-
relsen ? Skriv till: info@skanelin.se

Vill du bli medlem i Skånelin?

Skånelins syfte är;

- * att sprida information om spånads och oljelin
- * Att vara kontaktorgan för alla linvänner
- * att ge medlemmarna så goda villkor som möjligt vid bråkning och och skäktningsarbeten i föreningens "Brydestua"

Årsavgiften är 100 kr/ år samt 50 kr
för varje övrig familjemedlem som vill
vara med i föreningen.

Årsavgiften sätter du in på plusgiro 44